

Met de Pelgrim op pad: “Jan Geerts”

Jan is een geboren en getogen Gemertenaar. Hij ging in 2014 voor de eerste keer te voet naar Santiago vanuit Gemert met zijn zus Ans. Ze liepen samen nog een keer vanuit Sevilla en nog eens vanuit Porto met alle broers en zussen.

“Jan Vertelt”

Het voortraject om op pad te gaan.

Het in eerste instantie “vreemde idee” is ontstaan tijdens mijn werk als brandweercommandant. De drukte en vele veranderingen bij de omschakeling van de organisatiestructuur waren er indirect de oorzaak van dat de behoefte groeide om mijn “kop leeg te lopen”. Ons Ineke, mijn vrouw, spoorde me aan om dat niet uit te stellen. “Nu ben je nog fit en zijn je benen nog goed”. Ergens in 2013 had ik mijn besluit genomen: ik ga op pad! Op een van onze broers- en zussenzondagen meldde ik mijn plan en mijn zus Ans reageerde enthousiast dat ze graag mee wilde. Thuis stonden ze er achter en zo kwam het dat we ons plan konden gaan organiseren. En ons Ineke was stiekem blij dat ik niet alleen ging. Overleg met de korpsleiding heeft er uiteindelijk toe geleid dat ik eerder van mijn pensioen gebruik ging maken. Op 21 maart 2014 nam ik afscheid van de brandweer, op 23 maart waren we 40 jaar getrouwd en op 25 maart heb ik mijn rugzak omgehangen, heb de vuilnisbak aan straat gezet en ging ons Ans halen. Samen nog even naar het kerkhof voor een schelp op het graf van onze ouders en afscheid van familie en vrienden en de reis kon beginnen.

De voorbereiding

Hoewel ik “het avontuur” zocht moesten we natuurlijk wel wat informatie verzamelen. Ik kende en sprak met Wim Poels die in 1988 de reis maakte, Johannes die al diverse keren was gefietst en gelopen en we waren op bezoek bij Pelgrimshoeve Kafarnaum. Hier haalden we de benodigde gidsen en ons pelgrimspaspoort. We doken in de zoektocht naar de juiste uitrusting en begrepen langzaam de betekenis van de stelling: alles wat je thuis laat is meegenomen!!! Ons enthousiasme groeide en er kwam een moment dat ik het gevoel kreeg

wel genoeg te weten. Het moest wel een avontuur worden en als je te veel van te voren weet doet dat afbreuk aan “het onbekende”.

Bijzonderheden tijdens de tocht

Ja, bijzonderheden tijdens de tocht!? De hele tocht is een grote bijzonderheid! Het bijzondere gevoel van bijna totale vrijheid. Jezelf alleen op de wereld te voelen. Natuurlijk was ons Ans altijd in de buurt maar er zijn ook legio momenten dat je een beetje in jezelf gekeerd “je zonden kunt overdenken”. De eerste weken was ik nog regelmatig met mijn werk bezig. , ik denk na ongeveer drie weken, betrapte ik mezelf er op dat ik niet aan de brandweer gedacht had. Er ontstond een eigenaardig besef van “nieuwe toekomst”. Ons Ans had dat ook, leven in het nu met niet veel meer dan de kleding die je aan hebt, van alles een reserve in de rugzak, wat proviand en verder alleen je gedachten. Elke dag weer dezelfde uitdaging: op zoek naar een maaltijd en een slaapplek. En dat samen met je zus, het kweekt een bijzondere band. We vroegen ons onderweg af of we ook met onze ander broers en zus de tocht zouden kunnen maken. Na enig overwegen kwamen we beide tot de conclusie dat we dat inderdaad wel zouden kunnen. Mooi toch!?

Heb je verslag gemaakt van jullie tocht

We stuurden tijdens de eerste tocht korte dagverslagjes naar huis en Jan (man van Ans) en Paul (vriend van Jan) maakten daar thuis hele mooie beschrijvingen van die hij (Paul) plaatste op zijn website. Aangevuld met allerlei zaken die speelden in de streek waar we op dat moment liepen werd het een fantastisch “boekwerk”. Van onze tocht over de Via de la Plata (Sevilla naar Santiago) en Camino Portugues (Portugeerts zoals wij hem noemden) hebben we verslag gedaan via PolarSteps en leverden thuis twee mooie fotoboeken op.

Bijzondere ontmoetingen gehad?

Ja, zeker, heel veel. De lieve hospita in Frankrijk die bij haar aangeboden maaltijd (geheel onbedoeld) haar voorraad zure wijn aan ons kwijt raakte, de kromme hospita in Billon waar we zeer gastvrij werden ontvangen en waar de houtgestookte boiler voor ons warme douchewater bijna ontplofte, de Portugese politieman die met zijn hondje onderweg is om het verlies van zijn vrouw en kind door een ongeval te verwerken, medepelgrims met hun verhalen, te veel om hier uitputtend te zijn. De ontmoeting met Martha uit Amerika blijft me vooral bij. Ik wandelde haar voorbij na een korte sanitaire stop. Ik was wat achterop geraakt en haalde langzaam mijn zus weer in. Zoals gebruikelijk groetten we elkaar tijdens het voorbijgaan en raakten aan de praat. Ze vroeg me waarom ik de camino liep. Na een kort uitleg van mijn beweegredenen vroeg ik aan haar wat haar doel was om helemaal uit Amerika naar Spanje te komen. Ze bleek 40 jaar geleden haar broer te hebben verloren, toen 24 jaar jong. Zij was 20 op dat moment, nu dus 60. Ze had het in deze lange tijd geen plaats kunnen geven. Het gemis en het “onrechtvaardige” gevoel ging nooit helemaal weg, het leek zelfs sterker te worden. We hebben een dik half uur met elkaar gelopen en gesproken tot ze aangaf dat ze even wilde rusten. We wensten elkaar alle goeds en een Buen Camino. Het was niet ver meer tot Santiago en we ontmoetten elkaar nog enkele keren. De laatste keer, de dag voordat we Santiago bereikten vroeg ik hoe het met haar ging. “It’s good, I’m ready”. We spraken af

elkaar in de kathedraal nog te ontmoeten. Bij onze afscheidknuffel bedankte ze me dat ik tijdens de camino “haar broer had willen zijn”. Zonder het zelf te beseffen kun je dus iets bijzonders voor iemand betekenen. Fascinerend, dat vind ik nog steeds.

Een bijzondere ervaring

Op onze derde dag van Lommel naar Diest kreeg ik van een toevallig passerende plaatselijke oud-pelgrim zijn zelfgemaakte wandelstok aangeboden. Ik beloofde hem de stok mee te nemen naar Santiago. Daar had ik wat gezegd. Regelmatig vergat ik het ding en moest dan weer terug om hem op te halen. Beloofd is beloofd, toch!? Het heeft wel nogal wat extra kilometers gekost maar ook hele leuke situaties en ontmoetingen opgeleverd.

Hadden jullie een steen meegenomen?

Voor alle kleinkinderen (toen 5 en een op komst) en wat kennissen hebben we een steen meegenomen om bij Cruz de Ferro achter te laten. Of liever een steentje want het gewicht in de rugzak moest natuurlijk wel binnen de perken blijven. Op de steentjes de namen van de kids en een pleister over de naam van het ongeborn kindje. De naam was nog geheim. Bij Cruz de Ferro heb ik de pleister er af gehaald, overigens met toestemming van mijn dochter en haar man, en zo waren ik en mijn zus de eersten na de ouders die kennis hadden van de naam van mijn 6de kleinkind. Ook bijzonder toch?!

Indrukken achteraf

Vooral de eerste tocht van huis naar Santiago heeft heel veel herinneringen en indrukken achter gelaten. Een niet te evenaren periode van wandelen in een bijzonder gevoel van “vrijheid”. Geen televisie, geen kranten en geen beslommeringen over werk en zo. Natuurlijk misten we “thuis” maar op een wonderlijke manier eigenlijk ook niet. “Onderweg” was onze “thuis”.

Die ervaring hadden we de latere tochten ook maar toen speelde wel een soort “ervaringsdeskundigheid”. Niet minder mooi maar toch speelde een sterker soort gevoel van “het komt altijd goed”.

Wat koester je het meest?

Dat is moeilijk te zeggen maar het meest toch wel onze tocht van Porto naar Santiago in 2023 met al onze broers en zussen. Met zessen (4 jongen en 2 meiden, oudste 73 en jongste 65) op pad met de rugzak. Niet allemaal even goed voorbereid op een dergelijke uitdaging. Sommigen van ons kwamen zich wel tegen. Onze Camino Portugeerts, zoals we hem genoemd hebben, was een onvergetelijke. We konden het al goed met elkaar vinden maar onze onderlinge band werd in die 19 dagen nog eens bevestigd. We hebben gebikkeld en ontzettend veel plezier gehad. We hadden het over onze ouders en onze jeugd. We zijn altijd een open boek voor elkaar geweest maar toch bleken er zaken onbesproken. Vooral de manier waarop we ieder individueel de dag en de tijd na die dag dat onze vader verongelukte in 1968, hadden beleefd. We waren blijkbaar toch nog niet nieuwsgierig genoeg geweest naar elkaars

gevoelens. Natuurlijk waren we allemaal druk met ons eigen leven maar nu was er toch het moment om bij te praten. Het ging best diep maar het heeft ons heel goed gedaan.

Wat was het hoogtepunt van je tocht?

Een van de hoogtepunten was tijdens de eerste tocht onze etappe van St. Jean Piet De Port naar Roncevalles, de zware route over de Pyreneeën van Frankrijk naar Spanje. Boven op de pas, in de koude mist en de motregen, met de cape om en met een droog stuk stokbrood en een flesje koud water hebben mijn zus en ik geproost op mijn 63ste verjaardag. Het gaf een wonderlijk warm gevoel, dit is pelgrimeren en heeft niets met vakantie te maken.

Een ander onmiskenbaar hoogtepunt was mijn solo-optreden op de doedelzak in de cathedraal in Santiago. Onderweg kon ik in veel kerken en kapelletjes en op andere plekken mijn medepelgrims een hart onder de riem steken met mijn doedelzak. Het blijkt elke keer weer dat mensen door de typische muziek geëmotioneerd raken. Aan het einde van onze tocht vanuit Porto speelde ik de slotakkoorden in de cathedraal onder het toeziend oog van Jacobus. Voor mijzelf en mijn broers en zussen, die nog zenuwachtiger waren dan ik, maar ook voor veel pelgrims die hier hun tocht beëindigden was dat een heel speciaal slot. Zelf de priester die de dienst voorging pinkte een traantje weg. Een pelgrim uit Bakel die jullie allemaal kennen zette het slotapplaus in.

Wat heeft de camino jouw gebracht?

Meer dan wat de camino mij gebracht heeft, heeft ie het gevoel versterkt dat we met z'n allen wel heel erg bezig zijn met onszelf, onze spullen en onze luxe. Dat we de wereld heel anders zouden kunnen inrichten. Als we allemaal gelukkig zouden worden van het geluk van de ander. Maar ja, zo zitten we jammer genoeg niet in elkaar.

Nog een advies voor de vertrekkende pelgrim?

Beleef je avontuur, blijf bij jezelf en ben nieuwsgierig naar de mens die je ontmoet.

Voor wie zou je een kaarsje willen steken?

We hebben onderweg veel kaarsjes opgestoken, zowat in elke kerk of kapelletje dat we passeerde, als 't open was. In Spanje was de beleving wat minder met alle elektrische "kaarsen". In Granon hoorden we dat in Gemert een vriendin van ons plotseling was overleden. In de kerk brandden we bij de elektrische kaarsen een echte die we leende bij het plaatselijke winkeltje.

SANTIAGO DE COMPOSTELA

JAN GEERTS

